PROTOCOL CONTRA AGRESSIONS MASCLISTES A LA

FESTA DE L'ASSOCIA'T

Setembre 2024

Mercè 24

espai TORRE JUSSANA

conselldassociacions de barcelona

PROU AGRESSIONS!

el Poblet Feminista
BARRI SAGRADA FAMÍLIA

Casal de Barri Espai 210

Ajuntament de Barcelona

INTRODUCCIÓ

L'Associa't és una festa lúdica, coproduïda per Torre Jussana i el Servei d'Acció Comunitària , que ens apropa la riquesa i vitalitat del teixit associatiu de la ciutat durant les festes de la Mercè (21, 22 i 24 de setembre). I ho fa, facilitant a les entitats diferents espais de la ciutat perquè organitzin activitats que apropin la seva realitat a la ciutadania.

En aquest esdeveniment es vol generar i possibilitar que els espais de relació entre totes siguin segurs i lliures de violències masclistes. Aquest protocol de prevenció de les violències masclistes és una mesura que vol servir com a guia i orientació per aplicar durant la Festa de l'Associa't per totes les entitats, voluntàries i agents implicades.

Aquest protocol s'ha dut a terme amb l'ajuda del Poblet Feminista, un conjunt d'entitats feministes de barri, impulsat des del Casal de barri Espai 210 i la Plataforma Unitària Contra les Violències de Gènere.

La prevenció és clau per sensibilitzar i fer incidència social per promoure una vida lliure de violències masclistes. Al llarg del festival no es toleraran actituds, comportaments ni conductes masclistes, així com qualsevol agressió per motiu de gènere, identitat i/o orientació sexual, racistes, grassofòbiques o capacitistes, les quals, seran rebutjades i comporta una resposta clara. Per combatre les violències masclistes en la seva totalitat, cal aconseguir una societat igualitària i justa, on cada persona esculli com vol expressar-se i ser més enllà de les seves identitats i de les imposicions de gènere, de forma que això no impliqui ni provoqui cap violència cap a una altra persona. Els eixos transversals del protocol són:

1

L'abordatge i acompanyament de les situacions de violència masclista i de tota mena d'agressions on es prioritzarà que sigui de forma col.lectiva, és a dir, entenem que totes les entitats, voluntàries i agents implicades assumeixen un compromís actiu davant les agressions masclistes.

2

Promoure un espai de seguretat i confiança, on la base sigui l'apoderament i l'agència de la mateixa persona. Entenem que en el cas de donar-se una agressió sexista i masclista, les persones afectades han de sentir-se amb el suport per decidir per elles mateixes.

3

Les actuacions es regiran sota l'enfocament dels feminismes i la interseccionalitat. El gènere és i ha estat una eina utilitzada com a anàlisi de la dimensió del poder patriarcal. Ajuda a emmarcar la identificació dels mecanismes patriarcals en la construcció de les relacions de poder desiguals, a nivell social, econòmic, cultural, polític, etc. Aquesta dimensió ens ajuda a emmarcar que la violència masclista se sustenta en estructures socials de poder heteropatriarcals que comporten concepcions, dinàmiques i pràctiques que atempten contra les dones i col.lectius no normatius. Des d'aquesta lògica, també s'ha de concebre que hi ha altres eixos i categories que també són productores de desigualtats (com l'origen, el color de la pell, el fenotip, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la classe social, la precarietat econòmica, la diversitat funcional

4

El context de la Festa de l'Associa't, és un espai lúdic, de gaudí i familiar, és també un lloc on es poden produir violències masclistes i cal detectar-les i actuar-hi. Alhora pot esdevenir un espai sensibilitzador i d'incidència social que permet la presa de consciència individual i comunitària contra aquestes situacions. Aquest protocol convida a entendre la necessitat d'assumir la corresponsabilitat de totes i tots en la lluita vers el masclisme.

PREMISSES

- Les **agressions masclistes mai estan justificades.**

- Una agressió és quan sents que t'han agredit, entenent que cadascuna té els seus límits i que aquests són variables en funció de les vivències de cada persona. **No és legítim qüestionar els límits de l'altre.**

- Les persones agredides són **supervivents del sistema patriarcal.** Hem d'actuar sempre amb el consentiment de la persona agredida, respectar la seva decisió personal i política i de fugir del concepte d'imaginari social de **víctima passiva**.

- Aquelles persones que reforcen la situació amb una actitud de complicitat, condescendència o indiferència són **agressores passives**.

- Hi ha molts tipus d'agressions, i diem a totes que ja n'hi ha prou!

- Una agressió masclista i tot tipus d'agressions són un **abús de poder** d'una persona sobre una altra.

- La vivència de la persona agredida **no ha de ser jutjada ni qüestionada**. Estem per oferir **acompanyament i suport**.

CONCEPTES CLAUS

Una **agressió masclista** és una agressió física (o no), exercida sobre una persona per motius de gènere, identitat, orientació sexual, aspecte físic en relació amb els estàndards estètics.

Si bé totes les conductes sexistes i lgtbifòbiques són igualment rebutjables i condemnables, entenem que no totes són de la mateixa gravetat i que per aconseguir que la seva sanció sigui proporcionada necessitarem classificar-les:

ASSETJAMENT

Qualsevol actitud sexista, verbal, no verbal o física, no desitjada i que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o crear-li un entorn intimidatori. S'hi inclouen: floretes indesitjables ("piropos"), invasió de l'espai, mirades persistents, peticions insistents, persecucions, insults, burles, intimidació, humiliacions, comentaris ofensius i/o degradants, abusos verbals o qualsevol altre comportament hostil, etc.

AGRESSIÓ FÍSICA

Tocaments amb força o sense, intents d'agressió sexual i les agressions sexual amb penetració o sense, violència física exercida sobre una persona o grup de persones per motius de gènere, orientació sexual o aspecte físic no heteronormatiu.

EXHIBICIÓ DE SÍMBOLS

Símbols sexistes ofensius i/o d'imatges ofensives o vexatòries de les dones i de les persones LGTBI.

AGENTS IMPLICATS

PERSONA AGRESSORA

Qui exerceix la violència, en qualsevol de les seves formes. Com s'ha dit en la introducció, vivim en un sistema on la socialització masculina posiciona als homes heteronormatius en una situació de superioritat. Així doncs, entenem que la majoria d'agressions es produeixen sobre les dones i identitats de gènere no hegemòniques. També s'ha de tenir en compte que la persona agressora pot ser qualsevol persona que es trobi en el context de l'espai d'oci. Així, es poden reproduir aquestes agressions entre persones conegudes i desconegudes.

PERSONES POTENCIADORES DE L'AGRESSIÓ

Aquelles persones que reforcen la situació amb una actitud de complicitat, condescendència o completa indiferència davant d'una situació de violència. Tant pot ser que formin part del grup d'iguals de qui agredeix com ara que siguin persones alienes al cas que generen rumorologia o que fan judicis desacreditant la persona agredida.

PERSONES POTENCIADORES PASSIVAMENT

Aquelles persones que no es posicionen en el cas i prefereixen mantenir-se'n allunyades, sigui per preservar amistats, poder o prestigi.

PERSONA AGREDIDA O AFECTADA

Aquella que rep la violència. A menys que aquesta ho especifiqui no ens hi referirem com a víctima en tant que el llenguatge també construeix les realitats i aquest terme s'associa a unes connotacions de debilitat i vulnerabilitat que no sempre es correspondran a la persona agredida. D'altra banda, evitarem generar discursos victimitzadors que tendeixen a anul.lar les capacitats i el potencial de la persona afectada.

PERSONES DE SUPORT A L'AGREDIDA

Gent de l'entorn d'aquesta que es posicionen en la seva defensa i li serveixen com a grup de suport.

AGENTS RESPONSABLES DE L'APLICACIÓ DEL PROTOCOL

Membres de l'organització, les entitats, les col.lectives, les voluntàries i artistes de la Festa de l'Associa't: Detectar i intervenir si fos necessari en cas d'agressions masclistes en l'espai. I coordinar-se amb les altres entitats i serveis necessaris.

Dues tècniques i dinamitzadora de Punt Lila: Tasca de sensibilització, prevenció i informació , suport, contenció i acompanyament de la persona agredida.

LÍNIES D'ACTUACIÓ

En aquest apartat trobem la proposta d'actuació concreta en el cas que hi hagués una agressió masclista durant la Festa de l'Associa't, cal remarcar que no només es donarà una resposta a l'agressió en el moment en què aparegui, sinó que es contempla un acompanyament posterior a l'agressió si la persona agredida ho demana. També cal recordar que **TOTS, TOTES i TOTIS hem d'estar atentes davant qualsevol possible agressió masclista.**

El desitjable és que la **persona afectada acudeixi** al punt lila on hi haurà dues tècniques expertes en abordatge i acompanyament de les violències masclistes responsables del Protocol que l'atendran.

En el cas que la persona **no acudeix** al punt lila:

1

Ens hem d'apropar a la persona agredida i demanar-li si necessita ajuda. És important no anar només una persona, **el recomanable és anar dues persones. (qualsevol persona que estigui en l'organització o forma part d'una entitat ha de poder apropar-se si ho detecta).**

2

Si la **persona diu que NO**, no insistirem. És important respectar la seva decisió. La resposta individual de la persona agredida és totalment lliure, entenem que ha de poder actuar com vulgui davant d'una agressió.

En el cas que la persona **accepti la nostra ajuda o acudeix** al punt lila:

1

S'avisaria a la persona regidora de l'espai sobre la situació que està passant.

2

Acompanyament de la persona agredida al punt lila o esperar que les tècniques del punt lila s'apropin on està la persona agredida.

3

En el punt lila hi haurà responsables del **Protocol**. Una de les persones serà l'encarregada de gestionar la situació, si ho necessita podrà demanar ajuda a alguna de les persones també responsables de Protocol que estiguin fent torn. S'acompanyarà a la persona agredida a una zona tranquil.la (carpa tancada) on es pugui relaxar, explicar la situació i exposar què necessita en presència d'una **persona especialista en l'àmbit de violències masclistes**. Se li explicaran les línies d'actuació proposades en el Protocol i els recursos disponibles per encarar-ho conjuntament.

4

En el moment que s'activa el protocol les tècniques del punt lila avisaran als responsables de l'organització.

LES LÍNIES D'ACTUACIÓ PROPOSADES SEGONS EL TIPUS D'AGRESSIÓ SÓN:

Es defineixen 2 nivells d'actuació:

1

AVÍS: se li comunica a l'agressor que està perpetrant una agressió sexista i que la persona agredida se sent incòmode i violentada. Se li fa saber que si no atura aquesta actitud, serà expulsada de l'espai.

2

INVITACIÓ A RETIRAR-SE: Si la persona agressora no atura l'assetjament, se li convida i acompanya a què es retiri de l'espai on han succeït els fets entre vàries persones, mai una sola persona.

Coses a tenir en compte:

1

Primer cal **dialogar**: s'informarà la persona agressora que ha de sortir de l'espai i el perquè.

2

Cal vigilar quines actituds prenem perquè en cap cas es vol una confrontació física directa. Hem de ser **conscients de les nostres capacitats i limitacions en cada moment**, ja que no volem que es generi una situació pitjor a l'anterior.

3

És important no mencionar en cap cas la persona agredida ni fer-ne cap referència. Cal **tenir cura també del llenguatge utilitzat.**

4

En cas que la situació arribi al punt que es torna insostenible perquè la persona agressora incrementa el nivell de violència, s'haurà de trucar a persones de seguretat, MMEE, etc.

DAVANT UNA SITUACIÓ D'AGRESSIÓ FÍSICA AMB FORÇA

Hi ha un sol nivell d'actuació:

1

INVITACIÓ A RETIRAR-SE: Un grup de persones prèviament formades comunicaran a l'agressor que ha de marxar de l'espai on han succeït els fets, tenint present que en considerar-se una situació greu, si la persona agredida ho considera, es pot trucar a persones de seguretat, MMEE, etc.

2

Acompanyament de la persona agredida: Després d'una actuació davant d'una agressió demanarem si la persona necessita acompanyament. En el cas que la persona agredida requereix atenció mèdica i interposar una denúncia, les tècniques especialitzades en violència masclista faran l'acompanyament.

MATERIAL I RECURSOS NECESSARIS

PER A LES PERSONES RESPONSABLES DEL PROTOCOL

1

Protocol imprès

2

Full d'actuació

3

Full amb contactes (guàrdia urbana, el Clínic, 112, telèfon d'urgència violència de gènere, SARA...)

4

Fitxa de seguiment (de registre d'incidències)

5

Punt d'informació: xapes i tríptics de PUCVG, tríptics dels Serveis Municipals per a les dones (SARA, SAS, SAH, CRID, PIAD)

PER A TOTES LES ENTITATS

1

El Protocol (enviat per e-mail)

2

Protocol imprès a cada parada

DE CARA AL PÚBLIC

1

Manifest sensibilitzador que mencioni l'existència del **Protocol** i del Punt lila

2

Indicacions del Punt Lila

ANNEX

RECULL DE LA PRINCIPAL LEGISLACIÓ APLICABLE EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA:

- Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual.
- Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres.
- Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.
- Llei 17/2015 del 21 juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

RECULL DELS PRINCIPALS RECURSOS I SERVEIS PÚBLICS D'ATENCIÓ VM.

- Telèfon Atenció contra la violència masclista : Telf 900900120 i 016 a/e : 900900120@gencat.cat
- Serveis d'urgències hospitalàries:

  → Hospital Clínic – Servei d'Urgències: Telf 932 275 400

  → Hospital de la Vall Hebron – Equip EMMA (infància i adolescència) Telf 667 300 655
- Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD) (N'hi ha a cada districte) Telf 900 922 357
- Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida

  → SARA i SARA JOVE Telf 900 922 357 - 93 291 59 59

- Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB)
- Serveis d'Intervenció Especialitzada en Violències (SIE) Telf 936398589
- Serveis d'Atenció Socioeducativa de l'Agència ABITS (SAS) Telf 932 564 456 o 608 848 624
- Centre Municipal d'Acolliment d'Urgència per Violència Masclista (CMAU –VM): s'accedeix via derivació SARA, CUESB i SAS
- Entitats adherides a la Plataforma unitària contra les violències de gènere: https://www.violenciadegenere.org/

ASSETJAMENT O AGRESSIÓ FÍSICA SENSE FORÇA

Persona agredida s'acosta al Punt Lila

Membres del Protocol o persona aliena detecten l'agressió

Es truca a les tècniques del Punt lila i se li acompanya a la persona agredida al punt lila.

- Se li dona l'oportunitat de relaxar-se, explicar la situació i veure
- Se li ofereix un ventall de possibilitats d'actuació per encarar-ho conjuntament

Accepta l'ajuda

S'avisa a les persones regidores de l'espai. Les persones regidores es posen en contacte amb les tècniques Punt Lila si accepta ajuda. Dues persones de l'entitat i/o regidor/a intenten parlar amb la persona agredida per preguntar si necessita ajuda i se l'informa de l'existència del Protocol.

No vol ajuda

Seguim atentes

En el cas que la persona agredida necessiti atenció mèdica i interposar una denúncia, les persones formades prèviament i la psicòloga faran un acompanyament. Disposarem també d'un full de recursos per derivar si és necessari.

Se li comunica a l'agressor que està cometent una agressió masclista. Se li fa saber que si no atura aquesta actitud, serà invitat a retirar-se de l'espai.

Atura l'agressió

No atura l'agressió

INVITACIÓ A RETIRAR-SE L'AGRESSOR DE L'ESPAI

Si el diàleg no funciona i hi ha un augment del risc a l'agressió

TRUCAR A COSSOS DE SEGURETAT I/O POLICIALS

→ Telèfon Atenció contra la violència masclista : Telf 900900120 i 016 a/e : 900900120@gencat.cat

→ Serveis d'urgències hospitalàries:
• Hospital Clínic – Servei d'Urgències: Telf 932 275 400
• Hospital de la Vall Hebron – Equip EMMA (infància i adolescència) Telf 667 300 655

→ Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD) (N'hi ha a cada districte) Telf 900 922 357

→ Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida

SARA i SARA JOVE Telf 900 922 357 - 93 291 59 59

→ Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB)

→ Serveis d'Intervenció Especialitzada en Violències (SIE) Telf 936398589

→ Serveis d'Atenció Socioeducativa de la Agencia ABITS (SAS) Telf 932 564 456 o 608 848 624

→ Centre Municipal d'Acolliment d'Urgència per Violència Masclista (CMAU –VM): s'accedeix via derivació SARA, CUESB i SAS

Mercè 24

AGRESSIÓ SEXUAL O FÍSICA AMB FORÇA

Persona agredida s'acosta al Punt Lila

Membres del Protocol o persona aliena detecten l'agressió

Les tècniques responsables del Protocol acompanyen a la persona agredida a una zona tranquil.la on se senti còmode.

- Se li dona l'oportunitat de relaxar-se, explicar la situació i veure que necessita
- Se li ofereix un ventall de possibilitats d'actuació per encarar-ho conjuntament

Accepta l'ajuda

S'avisa a les persones regidores de l'espai. Les persones reigidores es posen en contacte amb les tècniques Punt Lila si accepta ajuda. Dues persones de l'entitat i/o regidor/a intenten parlar amb la persona agredida per preguntar si necessita ajuda i se l'informa de l'existència del Protocol.

No vol ajuda

Seguim atentes

No atura l'agressió

Valorem nivell de risc

En el cas que la persona agredida necessiti atenció mèdica i interposar una denúncia, les persones formades prèviament faran un acompanyament. Disposarem també d'un full de recursos per derivar si és necessari.

Si és ALT i hi ha risc augment d'agressió

Si es valora que hi ha possibilitat de diàleg

TRUCAR A COSSOS DE SEGURETAT I/O POLICIALS

INVITACIÓ A RETIRAR-SE L'AGRESSOR DE L'ESPAI

→ Telèfon Atenció contra la violència masclista : Telf 900900120 i 016 a/e : 900900120@gencat.cat

→ Serveis d'urgències hospitalàries:
• Hospital Clínic - Servei d'Urgències: Telf 932 275 400
• Hospital de la Vall Hebron - Equip EMMA (infància i adolescència) Telf 667 300 655

→ Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD) (N'hi ha a cada districte) Telf 900 922 357

→ Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida

SARA i SARA JOVE Telf 900 922 357 - 93 291 59 59

→ Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB)

→ Serveis d'Intervenció Especialitzada en Violències (SIE) Telf 936398589

→ Serveis d'Atenció Socioeducativa de la Agencia ABITS (SAS) Telf 932 564 456 o 608 848 624

→ Centre Municipal d'Acolliment d'Urgència per Violència Masclista (CMAU -VM): s'accedeix via derivació SARA, CUESB i SAS

Mercè 24

PROTOCOL CONTRA AGRESSIONS MASCLISTES A LA

Festa de l'Associa't 2024

Mercè 24

espai TORRE JUSSANA

conselld'associacions de barcelona

PROU AGRESSIONS!

el Poblet Feminista

BARRI SAGRADA FAMÍLIA

Casal de Barri Espai 210

Ajuntament de Barcelona